

چهار مانع جوانگرایی در تیم ملی

تردیدهای قلعه نویی
برای تغییر نسل

آشنایی با فضای تیم اختصاص دارد و در اردوی بعد دقایق محدودی فرصت بازی پیدا می‌کنند. آنها که بتوانند در این فرصت کوتاه کیفیت خوبی به نمایش بگذارند به چرخه اضافه می‌شوند و به تدریج دقایق بازی‌شان بالاتر می‌رود تا جایی که بتوانند موقعیت نفر اصلی پست‌شان را تهدید کنند و احتمالاً به ترکیب اصلی برسند.

البته پیاده کردن همین روش ظاهراً ساده نیاز به ظرافت‌هایی دارد و اجرای آن در شرایط فعلی فوتبال ایران کار ساده‌ای نیست. این چهار عاملی است که می‌تواند جوانگرایی در تیم ملی را به تأخیر بیندازد.

محافظه کاری قلعه نویی

جوانگرایی در تیم ملی معمولاً با افراط و تفریط همراه بوده. بعضی از مربیان به سختی حاضر بودند به جوانترها فرصت بدهند و برخی دیگر تصمیم گرفتند پروژه جوانگرایی را یک شبه اجرا کنند و این روش به قیمت پایمال شدن حق تعدادی از بازیکنان آماده وقت تمام شد. در سال‌های گذشته کی‌روش مربی بود که جوانگرایی را با در نظر گرفتن ملاحظات مختلف پیاده کرد و تیم تقریباً مسنی را که تحویل گرفته بود در یک دوره هشت ساله با وارد کردن یک نسل جدید متحول کرد. قلعه نویی هر چند در مصاحبه‌هایش روی جوانگرایی تأکید می‌کند، ولی در عمل محافظه‌کارتر از آن است که به راحتی از نام‌های قدیمی بگذرد. این موضوع در یک سال گذشته هم تأیید شد و فهرست تیم ملی در جام ملت‌ها تفاوت زیادی با فهرست جام جهانی نداشت تا در این تورنمنت هم مسن‌ترین تیم باشیم.

ولی مدتی بعد اعلام کرد که با توجه به اهمیت جام ملت‌ها این موضوع را به بعد از این تورنمنت موکول می‌کند. فهرست جدید نشان خواهد داد که او چقدر در این موضوع جدی است و چقدر حاضر است به وعده‌اش پایبند بماند.

اعضای کادر فنی تیم ملی هم در مصاحبه‌های مختلف چند بار تأکید کردند که جوانگرایی قرار است با شیب ملایمی پیش برود. این همان فرمول ایده‌آلی است که معمولاً در تیم‌های ملی برای تزریق خون تازه صورت می‌گیرد؛ بازیکنان جوان به تدریج به تیم ملی دعوت می‌شوند، گاهی اردوی اول فقط به

آرمن ساروخانیان

روزنامه نگار

چند روز بعد که فهرست تیم ملی برای دو بازی رفت و برگشت با ترکمنستان منتشر شود، مهم‌ترین نکته‌ای که زیر ذره‌بین قرار می‌گیرد، اضافه شدن چهره‌های جدید و جوان نسبت به لیست جام ملت‌ها خواهد بود. امیر قلعه نویی بعد از انتخاب به عنوان سرمربی تیم ملی وعده داد که یکی از اهدافش جوانگرایی است،

تردیدها درباره نسل جدید

مهم‌ترین مانع احتمالی موفقیت پروژه جوانگرایی، تردیدها درباره کیفیت نسل جوانی است که در آستانه ورود به تیم ملی قرار دارد. نماد این نسل تیم امید بود که سال گذشته در دو تورنمنت متوالی ناکام شد و بازیکنانش هم در لیگ برتر نتوانسته‌اند چندان بدرخشند. به نظر می‌رسد که آنها حداقل در شرایط فعلی فاصله محسوسی با بازیکنان فهرست تیم ملی دارند و کم شدن این فاصله نیاز به زمان و حوصله دارد. بخشی از این زمان شامل تجربه‌ای است که آنها در رده باشگاهی به دست می‌آورند و بخش دوم فرصتی است که باید قلعه نویی به آنها بدهد تا با حضور در کنار بازیکنان باتجربه و بین‌المللی تیم ملی خودشان را بالا بکشند.

تحقق یک جوانگرایی واقعی در تیم ملی چه زمانی فرا می‌رسد؟

وقت «گل نی»!

وصال روحانی

روزنامه نگار

آنقدر صحبت از لزوم جوانگرایی در تیم ملی فوتبال ایران به میان آمده که این تصور به وجود می‌آید زمینه‌های این کار آماده و نیروهای محق در دسترسند. کم‌توجهی به نسل جوان در دهه اخیر سبب شده یک تیم ملی پیر روی دست مسئولان امر بماند و این مسأله حتی با وجود توجه به کارلوس کی‌روش به برخی جوانان بالنده فوتبال مان در دهه گذشته و استفاده نسبی این مربی از آنها هرگز رفع نشده و به نشانه آن تیم اعزامی ایران به هر دو میدان جام جهانی ۲۰۲۲ و جام ملت‌های آسیای ۲۰۲۳ از پیرترین تیم‌های حاضر در آن رقابت‌ها برشمرده شدند. امیر قلعه نویی هم که از یک سال پیش به جای کی‌روش سرمربی یوزها شد، نه تنها از سن آنها نکاست بلکه بر قدمت تیم ملی افزود و ترکیب انتخابی او برای ۶ دیداری که یوزها در این جام آسیایی برگزار کردند، سرشار از نفرات مسن بود و تک بازیکنان جوان تیم نیز در بازی‌ها مشارکتی نداشتند و از روی نیمکت یا سکوها مسابقه‌ها را تعقیب و تماشا می‌کردند.

سابقه بدی که دائماً منفی‌تر می‌شود

امروز هم که با نزدیک شدن زمان برگزاری هفته بیست و یکم لیگ و تعطیلی موقتی و دو هفته‌ای این رقابت‌ها فهرست منتخب قلعه نویی برای دو مسابقه رفت و برگشت با ترکمنستان در دهه اول فروردین ۱۴۰۳ شکل و قوام لازم را در ذهن وی یافته و به زودی اعلام می‌شود با وجود دیده شدن احتمالی نام چند جوان شایق و آینده‌دار در این فهرست؛ کسانی که در روزهای ۲ و ۷ فروردین مقابل ترکمن‌ها صف‌آرایی می‌کنند همان مسن‌ها و میانسالان آشنایی خواهند بود که در ۱۰-۱۲ سال اخیر پیوسته در تیم ملی به بازی گرفته شده‌اند و طیف سنی اکثرشان بین ۲۸ تا ۳۵ سال است. امید ابراهیمی ۳۶ ساله ظاهراً در سطح ملی بازی‌نشسته شده اما ژنرال احتمالاً ۸۵ درصد از مسافران «قطر ۲۰۲۳» را برای دو بازی با ترکمن‌ها که ادامه‌ای بر مرحله دوم انتخابی جام جهانی ۲۰۲۶ است، فرا می‌خواند و ماجرا همان ماجرای سابق خواهد بود و بهانه همان بهانه کسالت‌بار قبلی که چون جام جهانی ریسک‌بردار نیست و جای باتجربه‌ها است و استفاده از جوانان کم‌تجربه می‌تواند زیان‌های فراوانی داشته باشد، یک بار دیگر مجبور به تکیه بر شانه‌های مقاوم مردان کارآزموده هستیم. این در حالی است که کریم انصاری فرد ۳۶ ساله، شجاع خلیل‌زاده ۳۴ ساله و احسان حاجی‌صفی ۳۵ ساله شده‌اند و حی مهدی طارمی و علیرضا بیرانوند به ۳۲ سالگی رسیده‌اند و رامین رضاییان هم ۳۴ سال سن دارد. در جمع نفرات کنونی تیم ملی البته محمد مجیبی ۲۷ ساله و مهدی قایدی ۲۴ ساله نیز حضور دارند و طبعاً به درد امروز و آینده می‌خورند اما بقیه به سبب سن بالا «نفس بریده» و از تک و تا افتاده به جام جهانی ۲۰۲۶ خواهند رسید و سابقه منفی ما در مورد داشتن یک تیم ملی پیر و کم‌نشاط و بدون نوآوری‌های نسل جوان را سنگین‌تر و ضخیم‌تر خواهند کرد.

همه جوانانی که واجد شرایطند

آیا همه اینها به این معنا نیست که زمان اجرای یک جوانگرایی واقعی در تیم ملی همچنان نامشخص است و شاید فقط در «وقت گل نی» تحقق یابد؟! جواب این سؤال را به آینده و اتفاقات آن می‌سپاریم اما جوانان لایقی که می‌توانند و باید در فهرست‌های بعدی قلعه نویی جایی بیابند، اینها هستند:

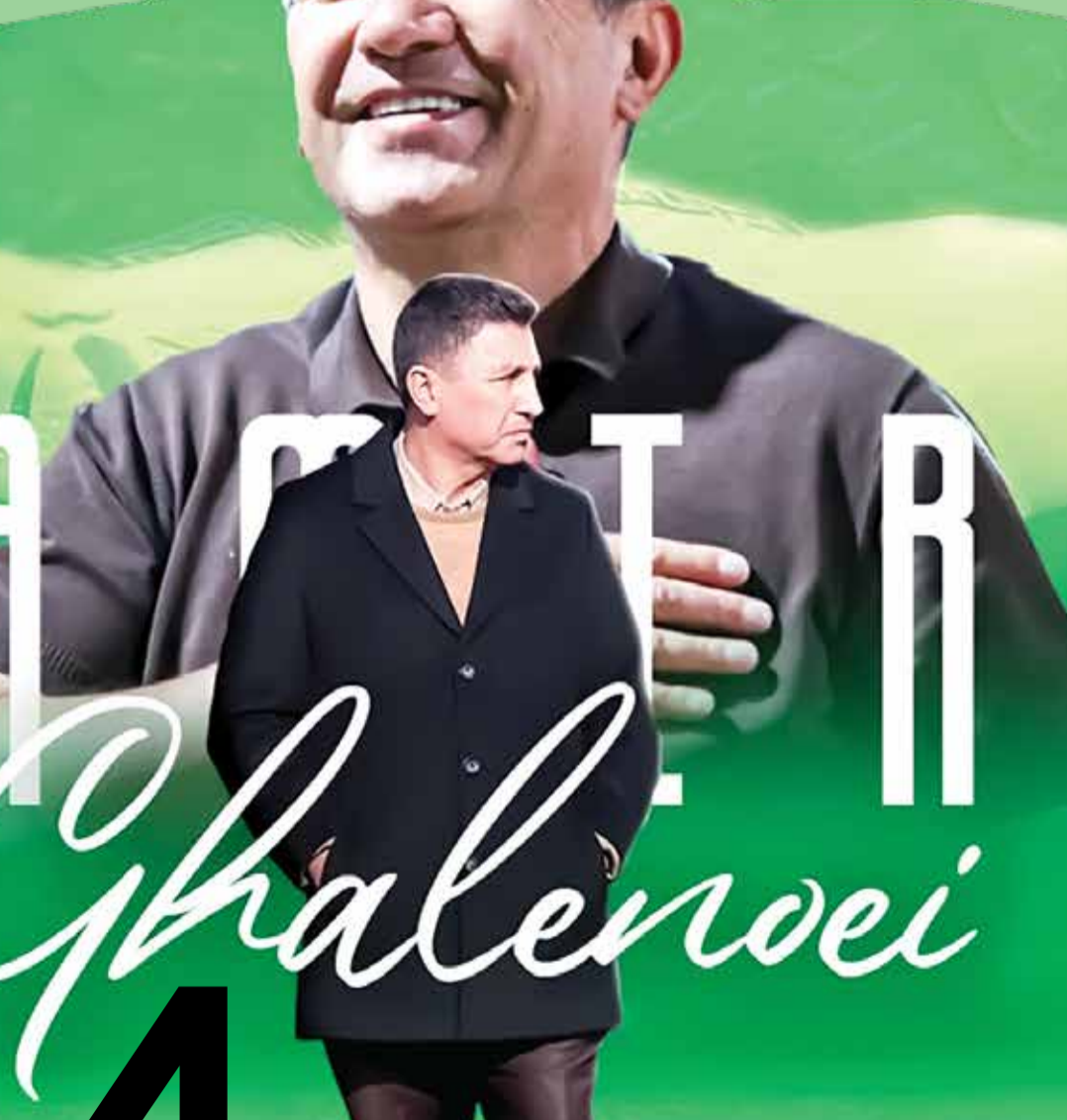
* محمد امین حزب‌بای مدافع ۲۱ ساله السد قطر در چند فهرست ژنرال در طول سال رو به اتمام جای داشت اما در لیستی که مربوط به مسافران جام ملت‌ها می‌شد، نادیده گرفته شد. این رویداد اعتراض منتقدانی را برانگیخت که می‌گفتند حزب‌بای به سبب بازی دائمی‌اش در لیگ قطر با شرایط آنجا کاملاً آشنا است و می‌تواند چاره‌ساز باشد و چرا باید خط بخورد.

* محمد قربانی که در ۲۲ سالگی بازوبند کاپیتانی سپاهان را هم بر دست بست و اخیراً به لیگ روسیه رفته و آنجا پیراهن تیم اورن‌بورگ را بر تن کرده، یک هافبک وسط دفاعی توانا است و به درد یوزها می‌خورد حذف او از واپسین لیست قلعه نویی هم که برای جام ملت‌ها بود، این مسأله را گواهی داد که امیرخان فقط در حرف مجری جوانگرایی است و نه در عمل.

* سامان فلاح مدافع پیشین پیکان و بازیکن این فصل گل‌گهر توسط قلعه نویی به جام ملت‌ها برده شده اما آنجا به خوبی و خوشی فقط بازی‌ها را تماشا کرد و حتی غیبت و مصدومیت مرضی پورعلی‌گنجی (که پنج ماه قبل از جام ملت‌ها روی داد) و آسیب دیدن صادق محرمی که در جریان این بازی‌ها شکل گرفت، بخت او را باز نکرد و موجب استفاده از وی نشد زیرا مسن‌ها باز صحنه‌گردان اصلی میدان‌ها بودند.

* حسین گودرزی در شمس‌آذر قزوین که یکی از پدیده‌های لیگ امسال بوده، در پست مدافع چپ نفوذی خوش درخشیده و شاید امیر قلعه نویی در فهرست تازه‌اش جایی را به او بدهد.

رضا جعفری گلزن اول ملوان، محمدحسین اسلامی و محمدجواد محمدی از ذوب‌آهن و سعید سحرخیزان از گل‌گهر دیگر بازیکنان جوانی هستند که در مسیر دید و انتخاب قلعه نویی قرار دارند و آریا برزرگ نیز همین‌طور ولی آریا یوسفی اگر هم از افراد مورد نظر ژنرال برای دو بازی با ترکمنستان بوده باشد، به سبب مصدومیت به این دو مسابقه نمی‌رسد. این نیز گفتنی است که ژنرال امکان فراخوانی صالح حردانی بیستون راست و ابوالفضل جلالی و جعفر سلمانی دو بال چپ‌آبی‌های تهرانی را دارد و همین‌طور محمدجواد حسین‌نژاد را. آخری از خلاق‌ترین هافبک‌های جوان شاغل در لیگ ایران و از بازی‌سازان اصلی سپاهان است و فقط مویی با راهیابی به فهرست نهایی بازیکنان اعزامی به جام ملت‌ها فاصله داشت و قلعه نویی نام او را در روز آخر خط زد تا جا برای سردار آزمون باز شود. آینده همه نام‌های جوانی که اسم‌شان آمد، بستگی به میزان عزم ژنرال در مورد استفاده از جوان‌ترها دارد و اینکه او واقعاً در پی این کار است یا برای انجام آن به همان تاریخ «گل نی» می‌اندیشد!

حساسیت روی نتایج

آنچه می‌تواند احتیاط سرمربی تیم ملی را بیشتر کند، حساسیت روی نتایج تیم ملی بعد از جام ملت‌ها است. تا پیش از این تورنمنت قلعه نویی به واسطه بردهای متوالی در بازی‌های دوستانه در موضع قدرت بود، ولی شکست مقابل قطر در نیمه‌نهایی این تورنمنت با انتقادهای زیادی همراه شد و او علاقه ندارد که در بازی‌های آینده نمایش ضعیفی از تیمش تکرار شود. هرچند تیم ملی در مقدماتی جام جهانی، بخصوص مرحله فعلی کار سختی ندارد، ولی یک نتیجه بد کافی است تا انتقادات دوباره به سمت تیم ملی سرازیر شود. سخت‌ترین بازی این مرحله مقابل ازبکستان است که در بازی رفت در تاشکند توانست تیم ملی را متوقف کند. همین حساسیت شاید قلعه نویی را متقاعد کند که همچنان روی ترکیب فعلی اصرار کند و به جوان‌ها کمتر فرصت بازی برسد.

اصرار روی رکوردها

تنها بازیکنی که بعد از جام ملت‌های آسیا تیم ملی خداحافظی کرد امید ابراهیمی بود. او گفت که پیش از این تورنمنت تصمیمش را گرفته بود و در ۳۶ سالگی می‌خواهد توانش را روی فوتبال باشگاهی بگذارد و بیشتر در کنار خانواده‌اش باشد. احسان حاج‌صفی ۳۴ ساله به خط پایان در تیم ملی نزدیک شده، ولی کاپیتان تیم ملی ظاهراً به دنبال شکستن رکورد بیشترین بازی ملی است و تا شکستن رکورد نکونام ۸ بازی دیگر فاصله دارد. کریم انصاری فرد هم در جام جهانی بعدی ۳۶ ساله خواهد شد، ولی با وجود ترافیک خط حمله همچنان قصد خداحافظی ندارد. شجاع خلیل‌زاده ۳۴ ساله و رامین رضاییان ۳۳ ساله هم دوبازیکن مسن دیگر جام ملت‌ها هستند که هنوز می‌خواهند با بازیکنان جوانتر هم‌پست‌شان رقابت کنند.